

## **ОРГАНІЗАЦІЙНІ І ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ**

На сучасному етапі розвитку українського суспільства важливу роль відіграє постійно зростаюча інтенсифікація внутрішньосуспільних інформаційних обмінів, що здійснює значний вплив на розвиток державної інформаційної політики, яка відображає національні пріоритети. У цьому контексті актуалізуються проблеми ефективності організаційних і правових заходів, у результаті яких досягається необхідний для суспільства результат.

Ситуація, що склалася в українському та світовому інформаційному просторі, спричинила посилення ролі держави в процесі, як розвитку національного інформаційного простору в умовах глобалізації, так і протистояння негативним інформаційним впливам, оскільки держава має реальні інструменти для забезпечення багатоваріантності реагування на виклики сучасності в інформаційній сфері.

Мова іде про те, що держава, забезпечуючи відображення інтересів суспільного розвитку, здійснює організацію протистояння зовнішнім загрозам для національних інформаційних ресурсів, зокрема інформаційним агресіям та інформаційним війнам проти держави, і, водночас, гарантує надання доступу до інформації всім категоріям громадян і соціальним структурам у системі суспільної організації та здійснює налагодження ефективного інформаційного обміну для забезпечення суспільного розвитку, еволюції правової держави і громадянського суспільства. Саме держава є гарантом забезпечення та реалізації життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави в інформаційній сфері, збалансування і гармонізації цих інтересів, формування на їх основі національних інтересів в інформаційній сфері, реалізації єдиної державної політики щодо забезпечення інформаційної безпеки України.

Важливим чинником у процесі реалізації зазначених завдань є діяльність держави щодо сприяння національному інформаційному виробництву, підвищенню ефективності використання інформаційних ресурсів, зростанню, таким чином, інформаційного потенціалу суспільства. Це передбачає забезпечення формування умов виробництва, збереження, поширення і комплексного використання всіх видів інформаційних ресурсів, їхнього надійного захисту та водночас вільного доступу до них, підвищення ефективності діяльності підприємств і організацій, органів державної влади і місцевого самоврядування, що, зі свого боку, створює сприятливі умови для функціонування ринків товарів, послуг, капіталів, робочої сили та ефективного використання вітчизняного наукового потенціалу.

Тут також важливо відзначити необхідність ефективно організації використання в інтересах національного розвитку інформаційних ресурсів загальноцивілізаційного значення та здійснення національного вкладу у розвиток цих ресурсів, зокрема лобювання інтересів вітчизняної науки для представлення своїх інноваційних продуктів на міжнародних інформаційних ринках, оскільки міжнародна спільнота сприймає державу крізь призму рішень влади, активності економіки та науки, цінностей та культури.

Питанням загальнодержавного рівня сьогодні є організація безпеки національних інформаційних ресурсів та інформаційної безпеки загалом, оскільки вона є багаторівневим явищем, на стан і розвиток якої мають безпосередній вплив зовнішні і внутрішні чинники, серед яких, зокрема, і рівень інформаційно-комунікаційного розвитку країни. Безпосередній вплив на цей фактор здійснює наявний стан інформаційної інфраструктури, що є системою організаційних структур, які забезпечують функціонування й розвиток інформаційного простору та засобів інформаційної взаємодії, і основою інформаційного безпекового середовища країни. Йдеться, серед іншого, про сукупність інформаційних ресурсів, засобів збору, виробництва, накопичення, обробки, збереження та розповсюдження інформації та системи нормативно-правового і економічного забезпечення.

Варто зазначити, що навіть з урахуванням стрімкого зростання сьогодні все ще недостатніми залишаються обсяги вироблення конкурентоспроможного національного інформаційного продукту та рівень інформаційної представленості України в інтернет-просторі. Посилення потребує і координації зусиль державного і приватного секторів для ефективного використання наявних інформаційних ресурсів. Крім того, така координація дає можливість ефективно реагувати на негативні інформаційні впливи та працювати над виявленнями, оцінкою та прогнозуванням інформаційних загроз для національного інформаційного простору, оскільки їх ідентифікація і попередження ускладнені змінюваністю зовнішніх і внутрішніх умов. Саме ці фактори обумовлюють динаміку постійного удосконалення державного управління в цій сфері і вимагають проведення постійного системного моніторингу зовнішніх і внутрішніх загроз інформаційній безпеці.

В умовах інформаційних війн особливого значення набуває діяльність національних засобів масової інформації, оскільки в демократичному суспільстві серед основних функцій ЗМІ не тільки контроль за владою та тиск на владу, але і встановлення взаємовідносин та довіри між владою та суспільством, адже ці взаємовідносини відображаються в інформаційній сфері, яка охоплює і впливає на всі сфери

життєдіяльності. Оскільки інформаційні впливи в інформаційно-комунікаційному середовищі не лише породжуються суспільними й державними інтересами, а й одночасно змінюють їх, позитивним, в умовах інформаційного протиборства, є можливість, яку надають засоби масової інформації, для розміщення офіційної державної інформації.

Окремої ваги у процесі здійснення державної політики у сфері інформаційної безпеки набуває вдосконалення правової бази, що спрямована на стимулювання всіх важелів розвитку інформаційного потенціалу нації та держави. Важливим тут є наукове обґрунтування основних шляхів і напрямів реалізації концептуальних положень інформаційної безпеки держави. Актуальним науковим завданням у сфері інформаційної безпеки є досягнення єдиного підходу до визначення оптимальних моделей її забезпечення на основі вивчення найважливіших якісних і кількісних властивостей та параметрів цього явища.